

LESOOCHRANÁRSKE ZOSKUPENIE VLK
VÝROČNÁ SPRÁVA 2007

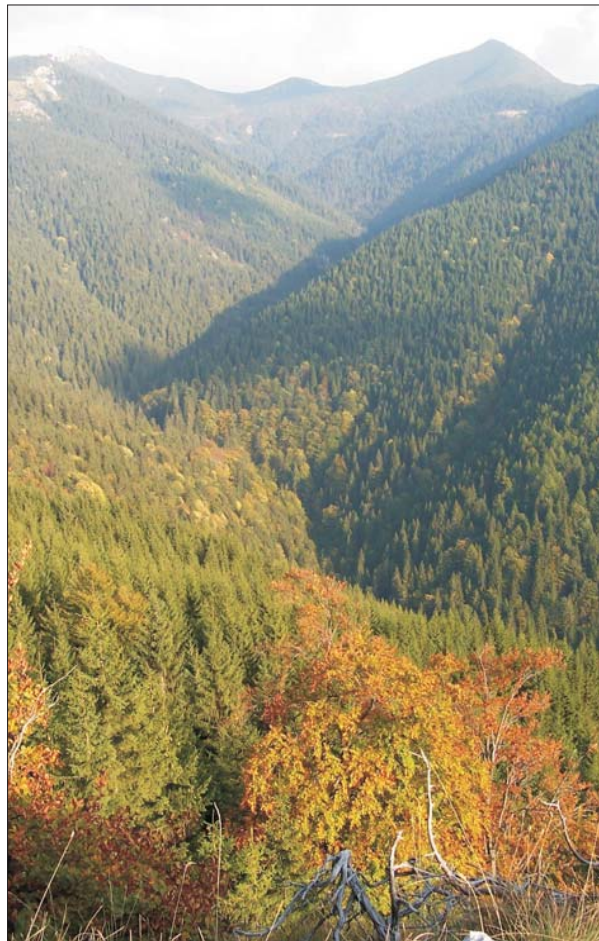
PRAMEŇ

VLK začínal pred desiatkami rokov čistením studničiek. Pramene Čergova ma vždy fascinovali. Nielen tým, že z nich vyvierala voda aj keď tri mesiace nepršalo. Ale aj tým, že ich vždy čistá voda si rezala cestu, chladnokrvne, ticho, pomaly a nezadržateľne. Bez veľkého humbuku odkrývala a neustále odkrýva voda z čergovských prameňov historické vrstvy pieskocov a ílov a umožňuje nám tak nezabudnúť na našu vlastnú históriu. Je to dôležité, pretože každý, kto na svoju minulosť zabudne, bude prinútený si ju prežiť opäť.

Kedysi začiatkom deväťdesiatych rokov v článku „Prečo zahynú občania prešovského okresu“, vo výzve „Zachráňme Čergov“ a následne v kampani „Napojme pramene“ sme varovali, že extrémne lesohospodárske zásahy do jedľovobukových lesov flyšového Čergova zhoršia vodozádržnú schopnosť severného Šariša natolko, že to môže pri extrémnych zrážkach viesť k stratám na ľudských životoch.

Štátne orgány dostali od nás niekoľko odborných štúdií a žiadostí o zmenu lesných hospodárskych plánov. V lesnom hospodárení nedošlo k výraznejšej zmene a koncom dvadsiateho storočia zahynulo pri povodniach niekoľko desiatok našich spoluobčanov. Nie vinou prírodnej katastrofy alebo božieho zásahu. Za tragédiu boli zodpovední konkrétni ľudia a ich konkrétne činy vo flyšových lesoch horného Šariša, ktorí napriek informáciám, ktoré mali, dali prednosť peniazom pred zdravou krajinou. Nik z vás nemá tých ľudí nepozná.

V roku 2004 bolo dvakrát verejnosti vyslané posolstvo s nápisom TANAPrd, ktorý bol umiestnený na nelegálne postavenom bilborde

v ochrannom pásme národného parku, že TANAP je lesným hospodárstvom zničený a je nutná zásadná zmena v prístupe k prírode v tomto národnom parku. Po vyvesení transparentu nasledovala týždenná celoslovenská informačná kampaň Chráňte lesy spolu s nami zameraná tiež na TANAP (Prd). Keď sme v piatok balili naše informačné stánky, už dul Slovenskom silný vietor a v sobotu boli v TANAPe zvalené stromy na rozlohe 13 000 hektárov. Za rozsah tejto kalamity sú rovnako ako v prípade povodní na Šariši zodpovední konkrétni ľudia a ich činy. Nik z vás nemá tých ľudí nepozná.

Roky bolo v našej spoločnosti umožnené ničiť našu krajinu ľuďom skrytým v pohodlí anonymity štátnych organizácií. Prichádza čas, aby sme, tak ako čergovský prameň, zotreli piesok, ktorý ich skrýva a zverejnili totožnosť ľudí, ktorí plánujú ťažby v chránených územiach, povoluju výnimky v rezerváciách, tvoria štúdie, ktoré majú jediný cieľ. Umožniť rôznym záujmovým skupinám zarobiť peniaze ničením našej prírody. Áno, tento rok začíname zverejňovať mená ľudí, ktorí sú podpísaní pod dokumentmi umožňujúcimi sypať chemikálie v národných parkoch, ťažiť drevo či zabíjať medveďov a vlkov.

Ukážeme občanom, že našu krajinu neničí žiadne imaginárne globálne otepľovanie, ale úplne konkrétni ľudia a konkrétne záujmové skupiny. A budeme to robiť dovtedy, dokiaľ sa správanie týchto ľudí nezmení a príroda v našej krajine si nebude môcť aspoň trochu oddýchnuť.

VLK je totiž prameňom, ktorého voda si reže cestu, chladnokrvne, ticho, pomaly, ale nezadržateľne.

Ing. Juraj Lukáč
náčelník LZ VLK

LESOOCHRANÁRSKE ZOSKUPENIE VLK

Lesoochranárske zoskupenie VLK je celoslovenské hnutie priateľov lesa, ktorí sa rozhodli aktívne pomôcť stabilite krajiny záchranou prirodzených lesov. LZ VLK ide za týmto svojím pevným a nemenným cieľom neustále od svojho založenia v roku 1993, ale základom jeho vzniku bola ochránárska skupina, ktorá sa venovala záchrane čergovských lesov už vyše desať rokov predtým. Od svojho založenia LZ VLK uskutočňuje činnosť v rámci štyroch programov: *Zachraňujeme lesy*, *Zachraňujeme dravce*, *Gaia – náš domov* a *ABIES – vydavateľstvo LZ VLK*, ktoré sa navzájom neodmysliteľne dopĺňajú. Kým prvé dva programy sa venujú priamo záchrane lesov a veľkých šeliem, druhé dva programy sú zamerané na vzdelávanie odbornej a laickej verejnosti a šírenie odborných informácií o problematike, ktorej sa LZ VLK venuje.

Centrála LZ VLK v Tulčíku odborne i koordinačne zastrešuje všetky štyri programy. Jednotlivé kmene dávajú dôraz na činnosť priamo v svojich „adoptívnych“ pohoriach. Naším cieľom je mať „vľčie“ kmene vo všetkých rozhodujúcich pohoriach Slovenska. V roku 2007 aktívne pracovali kmene na Čergove, vo Východných Karpatoch, v Tatrách, Malých Karpatoch, Strážovských vrchoch, Slanských vrchoch a vo Veľkej Fatre.

Ku koncu roka 2007 sme evidovali 570 členov a vyše 3000 podporovateľov.

HLAVNÉ PROGRAMY

ZACHRAŇUJEME LESY

ZACHRAŇUJEME DRAVCE

GAIA – NÁŠ DOMOV

ABIES - VYDAVATELSTVO LZ VLK

ZACHRAŇUJEME LESY

Začali sme čistením studničiek, vytváraním lesných škôlok a sadením stromčekov do holorubov. Boli to aktivity nekonfliktné, ale pomáhali len turistom a lesníkom a lesy mizli oveľa rýchlejšie, ako by sme boli stihli vysádzať. Bolo potrebné zabrániť vzniku veľkoplošných holorubov, obnažovaniu vodných tokov a prameništých oblastí, sťahovaniu dreva potokmi a zvyšovaniu odtoku vody z krajiny vplyvom výstavby nových lesných ciest. Preto sa stali aktivity zamerané na zmenu legislatívnych noriem a lesných hospodárskych plánov presadzovaním udržateľného lesného hospodárenia neodmysliteľnou súčasťou našej práce. Postupne sme zisťovali, že ani ten najlepší zákon sám osebe nepomôže.

Celoslovenským terénnym monitorovaním sme zistili, že sa ťaží a zasahuje aj v územiach s najvyšším stupňom ochrany, v najprísnejšie chránených prírodných rezerváciách, a že nie je problém požiadať a získať akúkoľvek výnimku zo zákona o ochrane prírody a krajiny. A tak sme využili možnosť stať sa účastníkmi správnych konaní a svojimi odbornými argumentmi presadzovať zastavenie deštruktívnych aktivít vo vzácných lesných územiach. Keď však nepomohli argumenty, ani listy kompetentným orgánom so žiadosťou o dodržiavanie zákonov, pristúpili sme k priamym akciám v teréne.

EVOLUČNÉ LESY

Zistenie, že vysoké percento chránených území, ktorými sa Slovensko hrdí, je len na papieri a v najprísnejšie chránených územiach kompetentné orgány povolia ročne niekoľko tisíc výnimiek zo zakázaných činností uvedených v zákone o ochrane prírody a krajiny, nás priviedlo k potrebe vytvárania skutočne chránených území s bezzásahovým režimom, kde budeme sledovať, čo vytvorí sama príroda. K našim aktivitám tak pribudla práca na vytváraní siete evolučných lesov, a to vytváraním súkromných prírodných rezervácií, prenájmom, rozširovaním a vytváraním nových štátnych prírodných rezervácií s najvyšším piatym stupňom ochrany, v ktorých sa chránia prírodné procesy:

Súkromná prírodná rezervácia Vlčia

21,24 hektárov, Čergov, vyhlásená 1. 4. 2004

SPR Vlčia vznikla po vyše 5-ročnom úsilí. Na kúpu lesa vo výške 3,2 mil. korún prispeli ľudia z 18 krajín v rámci akcie *Kúp si svoj strom*, v ktorej pokračujeme aj naďalej. Tentokrát však každý, kto sa za tisíc korún stane symbolickým vlastníkom stromu v SPR Vlčia, prispieva na rozširovanie tejto súkromnej rezervácie. Celkový počet stromov s priemerom väčším ako 70 mm je podľa merania znalca presne 11 548, najstaršie stromy majú vyše 120 rokov. Prevládajúcimi drevinami sú buk, javor horský a jedľa, primiešaný je javor mliečny, brest, breza, vzácna vrba sliezka a v podhrebeňovej časti sa vyskytuje aj jara-bina vtáčia.

Od roku 2003 prispeli ľudia na rozšírenie rezervácie sumou 3 177 427 korún, z toho v roku 2007 to bolo 556 144,58 korún. Zo známych osobností si strom kúpil napríklad historik a spisovateľ PhDr. Pavel Dvořák z Budmeríc a herec Leopold Haverl.

V roku 2007 naše jednania s vlastníkmi susediacej vyše 70-ha parcely úspešne pokračovali a za 328 300 korún sa nám podarilo odkúpiť podiely lesných pozemkov o rozlohe 3,6 hektára. Celkovo tak LZ VLK vlastní okrem 21,24 hektárov v SPR Vlčia už aj ďalších 11 hektárov v jej okolí, za ktoré sme zaplatili 978 500 korún.

Samotnú rezerváciu spolu s okolitými lesmi a prikúpenými hektármi sme celoročne monitorovali a nezaznamenali sme žiadne nelegálne alebo deštrukčné aktivity.

Na svoju každoročnú „kontrolu“ prišiel koncom marca 2007 aj krstný otec a patrón SPR Vlčia, pán Karl Friedrich Sinner (druhý sprava), riaditeľ NP Bavorský les v Nemecku. Práve tento národný park nám je príkladom bezzásahového režimu v svojich jadrových zónach. Počas jeho návštevy sa mali možnosť o manažmente NP Bavorský les dozvedieť viac aj účastníci jeho prednášky pre verejnosť, ktorú sme zorganizovali v rámci zimného prednáškového cyklu v Prešove. Foto: Andrej Šimko

Súkromná prírodná rezervácia Rysia - 30,49 hektárov, Strážovské vrchy, vyhlásená 1. 4. 2004

V druhej súkromnej prírodnej rezervácii v strednej Európe rastie 12 144 stromov, z ktorých najstaršie majú vek viac ako 130 rokov. Prevládajú buky, hojne sa vyskytujú aj brezy a borovice a nachádza sa tu ešte ďalších deväť druhov stromov. Najväčší strom má výšku 37 metrov a objem 10 m³. Tento les bol darom od súkromného vlastníka.

V roku 2007 aktivisti kmeňa LZ VLK Strážovské vrchy pri pravidelnom monitorovaní rezervácie zistili nelegálny prejazd traktorom, ktorý poškodil malé stromčeky a narušil pôdny kryt. Podali hneď podnet na Slovenskú inšpekciu životného prostredia (SIŽP) v Žiline, ale vinníka sa nepodarilo usvedčiť. Potešujúcou správou je, že pri svojom monitorovaní zaznamenávajú nielen stabilnú prítomnosť rysov, ale nachádzajú i čoraz viac poľtových znakov vlkov. Fotografia Mira Mišáka zachytáva pohľad do SPR Rysia.

Národná prírodná rezervácia Suchá dolina - 160 hektárov, Tatranský národný park (TANAP)

Z celkovej rozlohy 1586 hektárov má v NPR Suchá dolina LZ VLK prenajatých 160 hektárov 200-ročného jedľovobukovosmrekového lesa od roku 2002 do roku 2040. Prenájom, ktorý sme zaplatili vďaka finančným príspevkom z asignácie 1% a neskôr 2% z daní, z príspevkov získaných v zbierke *Chráňte*

lesy spolu s nami, individuálnych príspevkov a grantu Nadácie Ekopolis, sme tento les zachránili pred naplánovanou ťažbou. Pri pravidelnom monitorovaní rezervácie v roku 2007 aktivistka kmeňa LZ VLK Tatry našla čerstvo upytličenú vlčicu. Prípado okamžite oznámila polícii.

Národná prírodná rezervácia Kyjovský prales - 397,42 hektárov, Vihorlat, rozšírená od 1. 3. 2007

Po troch rokoch úsilia sa nám to konečne podarilo. Prírodnú rezerváciu Kyjovský prales, ktorá bola vyhlásená v roku 1974, Krajský úrad životného prostredia (KÚŽP) v Košiciach vďaka iniciatíve LZ VLK a ústretovej spolupráci s Ministerstvom obrany SR, Vojenskými lesmi a majetkami SR, Štátnou ochrannou prírodou SR (ŠOP SR) a Správou Chránenej krajinnnej oblasti (CHKO) Východné Karpaty od 1. marca 2007 rozšíril z pôvodných 53,4 ha na úctyhodných 397,42 hektárov. Slávnostne sme ju uviedli do života za účasti všetkých kompetentných a zainteresovaných dňa 25. mája 2007.

V auguste 2007 účastníci letného tábora LZ VLK vyznačili obvodové hranice rozšírenej rezervácie v celkovej dĺžke asi 7 km a osadili 13 nových stĺpov s informačnými tabuľami. Ďalšie dve brigády na odstránenie neplatného značenia pôvodných hraníc zorganizoval kmeň LZ VLK Východné Karpaty.

Prírodná rezervácia Udava - 393,3 hektárov, Bukovské vrchy, rozšírená od 1. 5. 2005

V PR Udava, ktorej rozloha sa zväčšila takmer 8-násobne vďaka návrhu a iniciatíve LZ VLK, sme v roku 2007 pripravili podrobný projekt náučného chodníka s lesnícko-historicko-ochranárskym obsahom, ktorý by prechádzal okrajom rezervá-

Krstným otcom rezervácie sa stal miestny lesník, Ing. Štefan Duda (vzadu štvrtý sprava), ktorý o rozšírenej časti povedal: „Bude zaujímavé sledovať, za aký dlhý čas sa tieto vychovávané rovnoveké, čiže človekom riadené porasty zmenia na prales, v ktorom budú zastúpené všetky vekové stupne. Potom bude toto nepochybne nádherné územie vzácnejšie a hodnotnejšie. Ale to budú môcť zhodnotiť až generácie, ktoré prídu po nás. Myslím si, že takýmto zakonzervovaním hoci ktorej lesnej plochy na Slovensku by sme po dlhom období (niekoľkých storočí) dosiahli hodnotné ekosystémy, ktoré by slúžili ako učebnica prírodopisu. Len na to treba nájsť odvahu a dobrú vôľu vzdať sa hospodárenia a tým aj tržieb za drevo, aká sa našla u Vojenských lesov a majetkov SR.“ Foto: Jozef Fiala

cie a turistom umožnil príjemnú prechádzku lešom a atraktívny výhľad na komplex rozšírenej rezervácie. KÚŽP v Prešove nám ho nedovolil vytvoriť, pretože povolil výstavbu náučného chodníka navrhnutého štátnym podnikom LESY SR. Lesník-

mi navrhnutý chodník prechádza stredom rezervácie priamo cez mokradné biotopy, nerešpektujúc pritom ich zraniteľnosť a vzácnosť. Členovia VLKa budú výstavbu i následné prevádzkovanie chodníka monitorovať.

Prírodná rezervácia Bisce – 28,01 hektárov, lužný les pri Trebišove, vyhlásená od 1. 1. 2008

Dňa 29. 11. 2007 bolo vo Vestníku vlády Slovenskej republiky zverejnené vyhlásenie Prírodnej rezervácie Bisce, ktoré vstúpi do platnosti od 1. 1. 2008.

História jej vzniku začala koncom roku 2002, keď sme zistili, že v tomto vzácnom lužnom lese je naplánovaná holorubná ťažba. Správcu územia, ktorým sú LESY SR, š.p., sme požiadali o odklad ťažby a dohodli sme sa na 2-ročnom moratóriu na ťažbu. Toto obdobie sme využili na vypracovanie návrhu novej prírodnej rezervácie Bisce, ktorý sme začiatkom roku 2005 predložili KÚŽP v Košiciach. Napriek zákazu Ministerstva životného prostredia SR (MŽP SR) vyhlasovať nové rezervácie, sme sa vyhlásenia PR Bisce po takmer troch rokoch a nekonečných rokovaní nakoniec dočkali.

Prírodná rezervácia Bisce je nový prírastok do siete evolučných lesov, kde sa nechráni konkrétny rastlinný alebo živočíšny druh, ale chránia sa prirodzené evolučné procesy. Tento les uprostred poľí je pozostatkom 7000-hektárového lužného lesa, ktorý pred 200 rokmi zaberá takmer celú nivu Ondavy. Rastú tu aj 300 rokov staré duby a vyše 40 metrov vysoké topole biele s priemerom až dva metre. V roku 2007 sme pokračovali v príprave ďalších nových štátnych prírodných rezervácií v Slanských vrchoch, Maľých Karpatoch a začali sme pripravovať návrh novej rezervácie v doline Zbojského potoka v NP Poloniny. Foto: Jozef Fiala

OCHRANA EXISTUJÚCICH CHRÁNENÝCH A PRIORITNÝCH ÚZEMÍ

Slovenská legislatíva do 1. 12. 2007 zabezpečovala aspoň formálne ochranu vybraných území zaradených do najvyššieho stupňa ochrany. Aktivity zakázané v týchto územiach bolo možné vykonávať len po udelení výnimiek príslušnými úradmi životného prostredia v správnych konaniach, do ktorých LZ VLK od roku 2003 aktívne vstupovalo ako účastník konania. Verejnosti sme tak odhalili neuveriteľné množstvo tisícok zásahov ročne povoloovaných v chránených územiach, vrátane ťažby stromov, poľovania, zabíjania živočíchov na vedecké účely, aplikácie chemických látok, umiestňovania stavieb, či verejných športových podujatí. Od roku 2003 štátne orgány rozhodovali o približne 11 000 rôznych zásahoch v územiach s najvyšším stupňom ochrany, pričom veľká časť týchto zásahov bola úradníkmi na základe stanovísk štátnej ochrany prírody i povolená. Za toto obdobie úrady povolili napriek nášmu nesúhlasu vyťažiť z najprísnejšie chránených území viac ako 455 000 kubíkov dreva. Z dôvodu, že výnimky boli často udeľované bez odborných argumentov, len na základe účelových stanovísk založených na dohadoch, predpokladoch a v rozpore s poslaním prírodných rezervácií, rozhodli sme sa približne v polovici roku 2007, že LZ VLK ukončí svoju aktívnu účasť v správnych konaniach - s výnimkou prioritných území ako sú TANAP, NAPANT, Čergov, Východné Karpaty a správnych konaní týkajúcich sa šeliem a pesticídov, u ktorých bolo zrejmé, že vydané rozhodnutia postúpime súdom. Účasťou v týchto kona-

niach sme i v roku 2007 dosiahli obmedzenie ťažby a používania pesticídov v chránených územiach.

Posledná poslanecká novela zákona o ochrane prírody a krajiny platná od 1. 12. 2007 výraznou mierou oslabila legislatívnu ochranu prírody, otvorila prírodné rezervácie ťažbám naplánovaným v lesných hospodárskych plánoch a zrušila postavenie účastníka konania pre občianske združenia, ktoré sa snahou brániť prírodu pred jej ničením stali nepohodlné. A tak sa v roku 2007 stala ešte viac aktuálna zmena nášho prístupu v presadzovaní dodržiavania zákona, a to zapojenie renomovanej advokátskej kancelárie do procesu udeľovania výnimiek štátnymi orgánmi a preskúmavanie zákonnosti ich rozhodnutí súdmi.

TANAP, NAPANT

V roku 2007 LZ VLK iniciovalo rozsiahle aktivity proti ťažbe v NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina, vrátane výzvy, ktorú za krátky čas podporilo vyše 25 000 ľudí. Vo februári pripravilo LZ VLK odbornú kritiku štúdie *NPR Tichá a Kôprová dolina – štúdia posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na priaznivý stav predmetu ochrany* vypracovanej ŠOP SR a Národným lesníckym centrom vo Zvolene. Autori kritizovanej štúdie dospeli k záveru, že vyťaženie kalamity biotopy nepoškodí a naopak, nevyťaženie ich môže poškodiť. Naše negatívne stanovisko k štúdiu odobrujúcej ťažbu v národných prírodných rezerváciách sme poslali kompetentným orgánom, a to Európskej komisii v Bruseli, MŽP SR, Krajskému úradu ŽP v Prešove, Obvodnému úradu ŽP v Poprade a SIŽP v Košiciach.

Aj napriek protestom tisícok ľudí a vedcov a chýbajúcim rozhodnutiam príslušných úradov, začali Štátne lesy TANAP 11. apríla 2007 v týchto územiach ťažbu. LZ VLK okamžite podalo podnet na SIŽP v Košiciach, v ktorom žiadalo zastavenie protiprávneho konania, ktoré môže viesť k poškodeniu biotopov európskeho a národného významu a k porušovaniu ochrany chránených druhov živočíchov. Nakoľko SIŽP ťažbu v nasledujúcich dňoch nezastavila, začali ťažbu blokovať ľudia z celého spektra spoločnosti vlastnými telami. Blokáda skončila neprimeraným zásahom polície voči ľuďom žiadajúcim dodržia-

Vďaka všetkým spomínaným i ďalším aktivitám, ako je práca s médiami, vytvorené stránky www.tichawilderness.com a www.ticha.sk, vrátane právnych krokov LZ VLK a sťažnosti adresovanej Európskej komisii, lesy v Tichej a Kôprovej doline prežili nerušene ďalší rok a pod odumretými stromami môžeme pozorovať tisíce semenáčikov živého prirodzeného lesa. Monitorovaním lesov sme zistili aj ďalší dôležitý fakt, a to, že lykožrútov je v Tichej a Kôprovej doline menej ako v oblastiach, v ktorých ŠL TANAP vyťažili všetko, čo mohli. Z biologického hľadiska sú lykožrútové kalamity veľmi cenné a sú neoddeliteľnou súčasťou prirodzených procesov.

Vyhlasenie NPR Tichá dolina a NPR Kôprová dolina za ÚCHO - územie chránené občanmi. Foto: Michal Čorný

vanie zákonov a ochranu chránených území. LZ VLK medzitým žiadalo o zastavenie ťažby a prešetrenie jej zákonnosti premiéra Róberta Fica, apelovalo na poslancov, podalo trestné oznámenia pre trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov, získavalo podporu vedcov i obyčajných ľudí a problém ťažby dostalo na medzinárodnú úroveň. Proti ťažbe sa vyjadrilo vyše 100 slovenských i zahraničných vedcov a celá Slovenská botanická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied. SIŽP v Košiciach nakoniec po vyše dvoch týždňoch blokády rozhodla o zastavení ťažby. Dva dni po jej zastavení, 28. apríla, sa priamo v blízkosti dejiska blokády zišlo vyše tisíc ľudí, ktorí svojou prítomnosťou podporili blokádnikov, vyjadrili nesúhlas s postupom štátnej správy a vyhlásili Tichú a Kôprovú dolinu za ÚCHO - územie chránené občanmi. V dôsledku silných politických tlakov vyplývajúcich i z vyjadrení vrcholných politikov

sme v máji spolu s ďalšími MVO tichým protestom v Košiciach vyzvali SIŽP Košice, aby o podnete LZ VLK rozhodli odborne, nie politicky. V priebehu roka 2007 LZ VLK podalo v súvislosti s ťažbou v Tichej a Kôprovej doline dve sťažnosti na Ústavný súd, trestné oznámenie na ministra životného prostredia Jaroslava Izáka pre podozrenie zo spáchania trestného činu marenia úlohy verejného činiteľa z nedbanlivosti, trestné oznámenie na ministra pôdohospodárstva za účelové informácie a presadzovanie ťažby v najprísnejšie chránených rezerváciách v *Správe o zdravotnom stave lesa* a zástupcovia LZ VLK sa stretli so zástupcami Európskej komisie (EK) v Bruseli a na Slovensku, kde pomohli sprostredkovať stretnutie zástupcov EK s nezávislými slovenskými vedcami.

Ľuďom, ktorí pomohli zabrániť ťažbe počas blokády, sme sprostredkovali a finančne zabezpečili právnu pomoc, aby sa mohli účinne brániť v priestupkových konaniach vedených proti nim na úradoch životného prostredia a lesných úradoch.

V roku 2007 sme ako účastník konaní presadzovali obmedzenie používania pesticídov v NAPANTE, NP Slovenský raj, NP Muránska planina a TANAPE, čo sa nám podarilo čiastočne dosiahnuť. Sťažnosť LZ VLK na poškodzovanie biotopov európskeho významu v NAPANTE, ktorú sme v roku 2006 predložili Európskej komisii, je stále v štádiu riešenia.

CHKO Východné Karpaty, CHKO Vihorlat, NP Poloniny

LZ VLK Východné Karpaty v roku 2007 zintenzívnilo prípravu alternatívneho návrhu zonácie NP Poloniny. Podali deväť podnetov na porušovanie zákona - dva podnety na hospodárenie v lesoch v okrese Snina, ktoré sú biotopmi európskeho a národného významu a sedem podnetov na činnosti, ktoré v rámci platného lesného hospodárskeho plánu (LHP) boli vykonávané v najcennejších územiach, v jadrovej časti NP Poloniny, v CHKO Vihorlat a v CHKO Východné Karpaty. Podnety sa týkali rôznych druhov ťažieb, ktoré v konečnom dôsledku vyzerali ako holorubné, stavieb lesných ciest a ťahania dreva potokmi. V šiestich prípadoch bolo uznané, že došlo

k porušeniu zákona, hoci v následnom konaní nebola udelená žiadna sankcia.

Nakolko sa ťaží v NP Poloniny, ktorému bol udelený Európsky diplom za mimoriadne prírodné hodnoty a príkladnú starostlivosť o toto územie, v roku 2007 sme sa priamo v NP Poloniny stretli s expertom Rady Európy (na fotografii Vila Bartuša), prezentovali sme mu nedostatky v starostlivosti o národný park a požadovali odobratie Európskeho diplomu.

V roku 2007 LZ VLK Východné Karpaty rozbehlo pilotný projekt riešenia problému likvidácie odpadov v podhorských obciach tohto regiónu. V spolupráci s obcou Pčolinné začali pripravovať vybudovanie koreňovej čističky v obecnej škole, ktorá by sa stala vzorovým projektom pre obce na území národného parku.

NP Velká Fatra, Strážovské vrchy

Monitorovanie chránených území a lesov v kľúčových pohoríach Slovenska patrí k dôležitej činnosti LZ VLK. Aktivistami zistené porušenia zákonov riešia jednotlivé kmene alebo centrála. Objavené krádeže sú hlásené polícii, ktorá sa nimi ďalej zaoberá.

Aktivisti kmeňa LZ VLK Fatra, ktorý v roku 2007 zintenzívnil svoju prácu, pri svojom pravidelnom monitorovaní veľkofatranských prírodných rezervácií objavili krádež dreva v PR Katova skala. Žiaľ, páchatela dreva sa nepodarilo odhaliť. V roku 2007 sme začali pripravovať alternatívny návrh zonácie NP Velká Fatra.

V Strážovských vrchoch aktivisti LZ VLK pomáhali pri úspešnom odchyťovaní motorkárov a štvorkolkárov a zistili tiež ťahanie dreva potokmi, na čo podali dva podnety na porušenie lesného zákona. Napriek preukázateľnému poškodeniu korýt potokov, boli oba podnety lesnými úradmi zamietnuté.

LZ VLK má k dispozícii štúdie a analýzy, ktoré dokazujú priamu úroveň medzi zvyšovaním ťažby v lesoch a odtokom vody z krajiny. Preto je našou snahou vstupovať do tvorby LHP, v ktorých presadzujeme jemnejšie hospodárenie v lesoch s vylúčením akejkoľvek holorubnej ťažby a ťažby, ktorá v konečnom dôsledku, aj keď sa skrýva za iný názov, má následky na krajinu rovnaké ako ťažba holorubná.

OVPLYVNĎOVANIE LEGISLATÍVY A LHP

V roku 2007 sa kmeň LZ VLK Východné Karpaty stal účastníkom konania k tvorbe LHP pre lesný hospodársky celok Krajná Poľana v CHKO Východné Karpaty a v NPR Komárnická jedlina a zúčastnil sa tiež tvorby územného plánu obce Zemplínske Hámre, kvôli plánovanému projektu zjazdoviek v cenných lesoch Vihorlatu.

Začiatkom roka LZ VLK pripravilo hromadnú pripomienku k návrhu zákona o lesoch, ktorú podporilo vyše 3500 ľudí. Následne v marci 2007 sa Ing. Juraj Lukáč a Ing. Erik Baláž zúčastnili rozporového konania na Ministerstve pôdohospodárstva SR (MP SR). Až v ôsmich z desiatich pripomienkovaných návrhov v zákone sa zástupcovia LZ VLK s ministerstvom dohodli na spoločnom riešení a podarilo sa dosiahnuť niekoľko pozitívnych výsledkov. MP SR ustúpilo od definovania lyžiarskych tratí a zjazdoviek ako lesných pozemkov, odvody za vyňatie pozemkov z lesného pôdneho fondu tak ostanú prij-

mom štátneho rozpočtu. Obhájili aj myšlienku zákazu holorubov pri rekonštrukcii lesa - holorub ostáva v návrhu povolený len vo vrbových, topoľových a agátových porastoch a v energetických lesoch a plantážach a dosiahli, aby bol z návrhu zákona vypustený i zavádzajúci termín „rúbaňový hospodársky spôsob“ namiesto termínu „holorubný hospodársky spôsob“, čím sa predíde možnosti zavádzania laickej i odbornej verejnosti.

Ďalším dôležitým materiálom pripomienkovaným LZ VLK v roku 2007 bola *Správa o zdravotnom stave lesov* predložená ministrom pôdohospodárstva. Hromadnú pripomienku ministerstvo s LZ VLK riadne neprerokovalo a LZ VLK voči postupu MP SR podalo sťažnosť, ktorú následne riešil Úrad vlády SR. Sťažnosť nebola do konca roku 2007 vyriešená.

ZACHRAŇUJEME DRAVCE

V tomto programe sa venujeme záchrane veľkým šeliem – vlka, rysa a medveďa a dravcov sovy dlhochvostej a orla skalného. V roku 1997 rovnomený projekt LZ VLK získal medzinárodné ocenenie. V jeho začiatkoch sme osadili 80 búdok pre sovu dlhochvostú v pohoriach prešovského regiónu, strážili sme hniezda orla skalného a monitorovali výskyt šeliem. Bolo to síce nekonfliktné, ale veľmi skoro sme si uvedomili, že je v prvom

rade potrebné chrániť prirodzené lesy so starými stromami, venovať sa zisteniu čo najreálnejších stavov populácií veľkých šeliem a potláčať negatívne názory a strach širokej verejnosti pred veľkými šelmami a ovplyvňovať legislatívne normy.

Okrem pravidelného monitorovania v jednotlivých pohoriach sa v novembri členovia a podporovatelia VLKa zúčastnili jediného plošného sčítania šeliem (medveď, vlk, rys) na Slovensku v roku 2007, a to v CHKO Polana.

V októbri 2007 sa Ing. Erik Baláž zúčastnil konferencie o cicavcoch vo Zvolene, kde prezentoval svoje poznatky.

Počas terénneho monitorovania v roku 2007 aktivisti kmeňa Východné Karpaty objavili dva prípady nelegálne použitej mäsitej návnady v území CHKO Východné Karpaty, ktoré boli v dôsledku zaslaných podnetov odstránené a bolo uznané porušenie zákona.

MEDVEĎ

Žiaľ, ani po desiatich rokoch vlky a medvede nie sú na Slovensku reálne chránené. Aj keď je totiž usmrcovanie medvedov podľa zákona o ochrane prírody a krajiny i podľa európskej smernice na Slovensku zakázané, MŽP SR ročne udeľuje desiatky výnimiek na tzv. regulačný lov. V roku 2007 poľovníci z dôvodu regulácie požiadali o usmrcenie 102 medvedov, MŽP SR povolilo usmrcenie 67 medvedov. Keďže sa nám ani po niekoľkých rokoch nepodarilo zmeniť prístup štátnych orgánov k udeľovaniu výnimiek preferovaním alternatívnych riešení predchádzania vzniku škôd, v roku 2007 LZ VLK podalo 51 žalôb proti MŽP SR kvôli povoleniu odstrelův medvedov, ktoré nespôsobovali významné hospodárske škody a neohrozovali zdravie ľudí. Žalobami sme napadli ministerské rozhodnutia, keďže tieto nezohľadňovali splnenie všetkých podmienok definovaných zákonom a európskou smernicou. Napriek žalobám a žiadosti o odklad výkonu rozhodnutia, poľovníci k 31.12. 2007 usmrtili na základe nezákonných rozhodnutí 22 medvedov.

Celoročne prebiehalo monitorovanie výskytu šeliem, ktorému sa najintenzívnejšie venoval Ing. Erik Baláž (autor fotografie medveďa), pričom sa mu podarilo zistiť viaceré zaujímavé skutočnosti súvisiace s autoregulačnými mechanizmami v populácii medvedov. Funkčnosť týchto mechanizmov závisí od prirodzenej sociálnej štruktúry medvedej populácie, ktorá je regulačným odstrelom narušená. Získané poznatky verejne prezentuje na prednáškach, diskusiách a v publikovaných článkoch.

VLK

Celoročnú ochranu vlka sa nám podarilo na Slovensku dosiahnuť v roku 1995. Napriek tomu si Slovenko pri podpise Bernského dohovoru uplatnilo voči prísne chránenému vlkovi a medveďovi výhradu z ich striktnej ochrany. Celoročnú ochranu MŽP bez odborného zdôvodnenia zrušilo v roku 1999, kedy povolilo lov vlkov od 1. novembra do 15. januára. V tomto období môžu poľovníci legálne vystrieľať celé svorky a teoreticky usmrtiť všetkých vlkov žijúcich na Slovensku. Čiastočnú zmenu sme dosiahli v roku 2002, kedy sme medzinárodnou spoluprácou presadili celoročnú ochranu vlka v pohraničných oblastiach s Českou a Maďarskou republikou. Z dôvodu živelného zabíjania vlkov a ohrozovania ich populácie sme v roku 2006 podali sťažnosť Európskej komisii. V priebehu roku 2007 sme stav vlkov monitorovali a získané informácie EK zašleme.

GAIA – NÁŠ DOMOV

Cieľovou skupinou tohto programu je široká verejnosť – laická i odborná a študenti všetkých typov škôl.

TERÉNNE SEMINÁRE

8-dňové terénne semináre *Gaia – náš domov* organizujeme už vyše 10 rokov a za ten čas sa stali známymi nielen medzi slovenskou, ale aj českou a poľskou verejnosťou. V roku 2007 sa dvoch seminárov na Čergove a jedného seminára v Busove zúčastnilo spolu 29 ľudí. Zaujímavosťou je, že prevládali zahraniční účastníci, pretože až pätnásť ich prišlo z Českej republiky. Súčasťou seminára, okrem prednášok odborných lektorov zameraných na lesný ekosystém a jeho zložky a na vysvetľovanie rozdielov medzi prirodzeným a umelým lesom, je vždy jeden deň venovaný brigáde v lese. Počas oboch čergovských seminárov v máji a v júni účastníci obnovili pruhové značenie obvodových hraníc SPR Vlčia a na seminári v Busove preznačili obvodové hranice NPR Becherovská Tisina.

Doposiaľ sme od roku 1995 celkovo zorganizovali 30 seminárov, ktorých sa zúčastnilo 320 ľudí, a to nielen zo Slovenska a Čiech, ale aj z Poľska, Veľkej Británie, Holandska a Rakúska. V poradí 300. absolventom sa práve v roku 2007 stal účastník júnovej Gaie z Hradca Králové, ktorý ako darček dostal knihu z vydavateľstva ABIES.

Malokarpatský kmeň, ktorý sa snaží o vyhlásenie Prírodnej rezervácie Pramene Vydrice, zorganizoval pre svojich aktivistov jednodňový terénny seminár s názvom *Ako spoznáť, že je v lese porušovaný zákon*.

Prevažná väčšina z tých, ktorí absolvovali seminár Gaia – náš domov, to považovala za jeden z veľmi silných zážitkov. Dominika Fučerová po májovom seminári napísala: „Chcela by som sa poďakovať tvorcom, že takéto niečo vôbec existuje. O prírode a o lese ma Gaia naučila viac ako ktorákoľvek prednáška na mojej prírodovedeckej škole.“ Fotografia zachytáva účastníkov septembrovej Gaie.

Foto: Juraj Lukáč

PREDNÁŠKY

Práca s verejnosťou je neodmysliteľnou súčasťou činnosti LZ VLK už od jeho založenia. Začali sme s organizovaním zimného cyklu prednášok pre verejnosť v Prešove a pre študentov na školách v prešovskom regióne. Postupne sa naša prednášková činnosť rozšírila na celé Slovensko a naši odborní lektori prednášajú pre odbornú i laickú verejnosť v Čechách i v Poľsku.

V roku 2007 si verejnosť Prešova mala možnosť vypočuť nasledovné prednášky: *Les ako kultúrna krajina* – RNDr. Jiří Sádlo, CSc., *Votrelci* – rozprávanie o biologických inváziách – Doc. RNDr. Vladimír Kováč, CSc., *Divočina uprostřed Európy* – o nezasahovaní v NP Bavorský les – Karl Friedrich Sinner, *Posledná pevnosť* – o problémoch a nádejách tatranskej divočiny – Ing. Erik Baláž, *Prirodzené lesy Východných Karpát* – Viliam Bartuš a *Posledný priateľ* – o spolužití ľudí a vlkov – Ing. Juraj Lukáč.

Kmeň Východné Karpaty organizuje od roku 1999 podobný cyklus prednášok s názvom *Letokruhy* pre verejnosť v Humennom a od roku 2007 v Snine. V roku 2007 to boli prednášky: *Máme radi medvede* – Ing. Erik Baláž, *Les, sieť v ktorej sme uviazli* – Ing. Juraj Lukáč a *Tatry, tri roky po...* – Ing. Pavol Polák a zorganizovali 11 premietaní dokumentárnych filmov o ochrane prírody a problémoch životného prostredia pre verejnosť v Humennom a v Stropkove.

Činnosť LZ VLK sme tiež prezentovali počas Trhu dobrovoľníckych príležitostí v októbri 2007 v Prešove, dobrovoľníci zorganizovali infostánky na letných hudobných festivaloch (Pohoda, Hodokvas, Country Lodenica) a v Žiline počas Dňa mobility v EÚ. Aktivisti kmeňa Malé Karpaty prezentovali činnosť VLKa v Bratislave, a to v októbri 2007 na akcii Ideaexchange, na Ekotopfilme a počas predvianočného infostánku a kmeň Východné Karpaty na predvianočnom infostánku v Trebišove a na medzinárodnom filmovom festivale v Humennom. Súčasťou infostánku na hudobnom festivale Pohoda bola i fotovýstava *Po nás potopa* (na fotografii Michala Čorného), ktorú si pozreli tisíce ľudí.

V spolupráci s kmeňmi LZ VLK Východné Karpaty, Tatry a Malé Karpaty sme v roku 2007 lektorovali 48 prednášok pre študentov základných, stredných a vysokých škôl a dokonca aj pre deti z materskej škôlky v Tulčíku, 2 prednášky pre odbornú verejnosť a prednášky a živé besedy, napríklad i na najväčšom slovenskom hudobnom festivale Pohoda a v Žiline počas Dňa mobility v EÚ, kde sme aj premietali filmy s ekologickou tematikou.

Okrem prednášok činnosť LZ VLK a myšlienky o potrebe ochrany lesov a dravcov šírimo medzi verejnosťou prostredníctvom letákov a diskusií na informačných stánkoch. V roku 2007 sme takto šíрили osvetu v apríli v 14 mestách a v októbri v 13 mestách v rámci už pravidelnej akcie *Chráňte lesy spolu s nami*.

LESOOCHRANÁRSKA ŠKOLA 2007

Je to celoslovenská súťaž pre stredné a základné školy, ktorej cieľom je hľadať a vyzdvihnúť tie školy, ktoré sa venujú rôznym aktivitám vedúcim k záchrane lesov viac, ako im to určujú učebné plány.

Súťaž je iniciatívou LZ VLK, ale od jej štvrtého ročníka sa hlavným koordinátorom stala Nadácia Zelená nádej, pričom LZ VLK ostalo aj naďalej partnerom súťaže.

V roku 2007 sme spoluorganizovali už jej 6. ročník. Do súťaže sa zapojilo celkovo 59 škôl a z nich 22 škôl prispelo v rámci svojich aktivít na rozširovanie SPR Vlčia kúpou stromov v hod-

Desať študentov a dvaja učitelia z najaktívnejších štyroch stredných škôl z 5. ročníka súťaže o Lesoochranársku školu 2006 sa v máji 2007 mali možnosť zúčastniť odbornej exkurzie do NP Bavorský les s názvom „Na vlastné oči“, ktorú LZ VLK spoluorganizoval s Nadáciou Zelená nádej. Mali sa tam možnosť presvedčiť, ako sa na plochách postihnutých vetrovou alebo lykožrútovou kalamitou, v tieni šedých stojacich suchárov a ležiacich vývrátov, vyvíja zelený hustý porast bez zásahu človeka. Národným parkom, kde v jadrovej zóne rozhoduje len príroda, nás sprevádzal jeho riaditeľ K. F. Sinner, čo bolo pre nás veľkou poctou. Foto: Janĕa Strnáďová

note 45 090 korún. Mnohé školy si zapožičali prenosnú výstavu *Po nás potopa*, ktorú pripravilo LZ VLK Východné Karpaty.

Výhercom sa stala Základná škola v Helcmanovciach, ktorá získala pol tony recyklovaných zošitov. Ochrane prírody a lesov sa venujú nielen na rôznych predmetoch v škole, ale pravidelne organizujú tematické výlety do lesov, upozorňujú na problémy na obecnej úrovni a podporujú mimovládne ochranárske organizácie v ich kampaniach smerujúcich k ochrane lesov. Druhým hlavným výhercom sa stala Združená stredná škola z Bardejova, ktorej za odmenu zahrala skupina Hudba z Marsu. Študenti tejto školy sú aktívni v škole aj mimo nej, pripravili výstavu zameranú na lesné ekosystémy, pomáhali miestnemu urbaniátu, zapojili sa do kampane na záchranu Tichej a Kôprovej doliny a o svojich aktivitách informujú aj širokú verejnosť prostredníctvom tlače.

ABIES – VYDAVATELSTVO LZ VLK

Tento program je veľmi dôležitý na doplnenie všetkých aktivít LZ VLK.

Vo vydavateľstve ABIES vyšlo od jeho založenia 15 ekologicky zameraných publikácií s dôrazom na tematiku lesov, dravcov a hlbokú ekológiu, ktoré sú distribuované na Slovensku i v Čechách, vyše 50 odborných a informatívnych letákov, bro-

žúr a plagátov, 23 vydaní spravodaja *Zavýjanie* pre členov a podporovateľov, 5 odborných štúdií, audiokazeta, videokazeta a množstvo kalendárikov.

V roku 2007 sme pripravili a vydali 2 spravodaje *Zavýjanie – jarná rovnodennosť 2007* a *Zavýjanie – zimný slnovrat 2007*, leták *Daruj z lásky – Kúp si svoj strom* a jeho esperantskú verziu *Donacu pro amo – Aĉetu utan arbon*, leták k asignácii 2% z dane a do série kalendárikov s motívami rezervácií, o ktorých vyhlásenie alebo rozšírenie sa LZ VLK pričínalo, pribudol kalendárik z rozšírenej PR Uda-va. Urobili sme dotlač letákov *Evolučné lesy*, *Tatranský les*, *Podľa s nami do lesa!* a *Máme radi medvede*. Pokračovali sme v príprave dvoch ďalších publikácií na vydanie a Ing. Erik Baláž začal s prípravou filmu a knihy o medveďoch a Tichej doline.

Všetky letáky a knihy boli distribuované rôznymi formami, predovšetkým na informačných stánkoch, prednáškach, diskusiách a seminároch. V rámci súťaže o Lesoochranársku školu boli zasialané okrem hlavných výhercov aj ďalším školám, ktoré porotu súťaže zaujali. Šírili sa prostredníctvom členov a podporovateľov LZ VLK a ochranárskych mimovládnych organizácií, napr. OZ Tatry na Slovensku a Hnutí DUHA v Českej republike. Na požiadanie sme ich tiež zasielali poštou.

POĎAKOVANIE

Naše poďakovanie patrí všetkým tým, ktorí podporili činnosť LZ VLK pravidelnými mesačnými príspevkami v minimálnej výške 77,- Sk, jednorázovým finančným príspevkom, formou asignácie 2%, alebo zaslaním svojho príspevku prostredníctvom darcovskej sms správy a členom LZ VLK za ich členské príspevky. Ďakujeme všetkým priaznivcom rozširovania SPR Vlčia, ktorí si kúpili stromy pre seba alebo ich darovali. Za všetkých bezmenných, ktorí záchranu lesov podporili v rámci zbierky *Chráňte lesy spolu s nami*, spomenieme neznámu ženu, ktorá predávala časopis pre ľudí bez domova a bez oslovenia prispela so slovami: „Nemám viac, ale dám vám aspoň týchto pár drobných. Je dobre, že chránite lesy, veď keď sa vyrúbu, všetky zvieratá v nich prídu o svoj domov!“ Srdečne ďakujeme.

Naša úprimná vďaka zároveň patrí dobrovoľníkom na informačných stánkoch – členom LZ VLK a študentom za ich výdrž, čas a ochotu, dobrovoľníkom vo vlčích hliadkach a tým, ktorí pravidelne monitorujú lesy vo všetkých kľúčových pohoriach, účastníkom letného tábora a brigád za ich prácu v lesoch, lektorom prednášok a seminárov a odborným pracovníkom za ich rady a prácu v prospech záchrany konkrétnych území.

V roku 2007 sme získali grant vo výške 10 000,- Sk od Nadácie Pontis a 4 000 USD od Earthways Foundation. Fórum donorov vybralo LZ VLK ako príjemcu DMS - darcovskej sms správy.

ZAMESTNANCI:

Ing. Juraj Lukáč

náčelník LZ VLK, programový manažér

Ing. Dagmar Lukáčová

programová manažérka

Mgr. Janka Strnáďová

biologička

Mgr. Andrea Jakubčinová

asistentka – od 6. 12. 2007

EXTERNÍ PRACOVNÍCI

Luboš Leško

účetník

Ing. Mária Hudáková

manažérka – zahraničie, fundraising

Mgr. Jozef Fiala

ekológ, ornitológ

Viliam Bartuš

projektový koordinátor

Ing. Erik Baláž

lesník, terénny biológ

ODBORNÁ RADA

RNDr. Anton Markoš, CSc.

Karlova univerzita, Praha, Přírodovědecká fakulta, Katedra filozofie a dějín přírodních věd – biologie

Doc. RNDr. Fatima Cvrčková, Dr. rer. nat.

Karlova univerzita, Praha, Přírodovědecká fakulta, Katedra fyziologie rostlin – biologie

RNDr. Ivona Kautmanová

Slovenské národné múzeum, Bratislava – mykológia

Caroline Cox

Center for Environmental Health, Oakland, CA, USA – pesticidy

Chris Maser

Oregon, USA – lesníctvo

Orville Camp

Ecoforestry Institute, USA – lesníctvo

John Seed

Rainforest Information Center, Austrália – ekofilozofia

POVEDALI O NÁS

Doc. PhDr. Peter Krchnák, CSc.

„...Vlkom rád pobežím na pomoc.“

Vlci z Tulčíka opäť - už po kolký raz - chcú dobro pre nás ľudí, súčasných i budúcich. Prosia nás (za nás) o pomoc (pre nás). Chcú tu „mať“ prirodzené lesy, pre nás ich tu chcú uchovať, pre nás to chcú a s nami. Nechcú, aby nás lesy počúvali a my im porúčali ako majú byť sebou, ale učia nás pozornému s úctou načúvaniu, trpezlivému sledovaniu rozpamätávania sa lesa na svoj pôvodný stav, učia nás dokonalej starostlivosti nezasahovaním i sebarealizácii identifikáciou sa s prírodou. Myslím si, že to patrí k najväčším udalostiam sveta, a preto Vlkom rád pobežím na pomoc. Kiež by bol človek človeku Vlkom.

Prof. Erazim Kohák, PhD.

Karlova univerzita, Praha – ekofilozofia

Janusz Korbel

Polsko – lesníctvo a poľovníctvo v Poľsku

RNDr. Jaromír Bláha

Hnutí DUHA – lesníctvo a poľovníctvo v Českej republike

FINANČNÁ SPRÁVA 2007

PRÍJMY 2007

ZDROJ PRÍJMOV	HODNOTA V SK	%
ZBIERKY	935 219	27,4
Chráňte lesy spolu s nami	379 074	11,1
Kúp si svoj strom	556 145	16,3
FYZICKÉ OSOBY	668 361	19,6
77 – korunáčka	255 470	7,5
Členské príspevky	41 916	1,2
Ostatné príspevky	370 975	10,9
PRÁVNICKÉ OSOBY	107 812	3,2
grant - Nadácia Pontis	10 000	0,3
grant - Earthways Foundation	97 812	2,9
INÉ	1 696 675	49,8
2% z dane FO a PO	1 556 226	45,7
Poskytovanie služieb	18 797	0,6
Predaj tovaru	48 782	1,4
Finančné výnosy (CP, úroky...)	72 870	2,1
CELKOM	3 408 066	100

NÁKLADY 2007 (s pokračovaním na strane 26)

POLOŽKA	PROGRAM LESY	PROGRAM DRAVCE	PROGRAM GAIA	PROGRAM ABIES	REŽIJNÉ NÁKLADY	SPOLU V SK
KÚPA A PRENÁJOM LESOV	328 301					328 301
Prenájom lesov	1					1
Kúpa lesov*	328 300					328 300

* Kúpa lesných pozemkov ako výdaj zo zbierky Kúp si svoj strom

POLOŽKA	PROGRAM LESY	PROGRAM DRAVCE	PROGRAM GAIA	PROGRAM ABIES	REŽIJNÉ NÁKLADY	SPOLU V SK
ODBORNÁ PODPORA	643 870	177 912	31 491	23 147	65 232	941 654
Náklady expertov	532 635	136 160	12 900	2 000	44 009	727 704
Monitoring médií, tlačoviny	18 278	4 570		2 556	2 632	28 036
Programové vybavenie	35 370	14 148	7 074	7 074	7 074	70 740
Technické vybavenie	57 587	23 035	11 517	11 517	11 517	115 174
INFORMOVANIE	41 946	0	0	246 124	4 577	292 648
Letáky, Zavýjanie				180 128		180 128
Fotodokumentácia	922				299	1 221
Internet - www	2 759			714	4 278	7 751
Knihy				65 282		65 282
Inzercia	37 075					37 075
Tlačové konferencie	1 190					1 190
AKCIE PRE VEREJNOSŤ	103 421	0	19 915	0	0	123 336
Chráňte lesy spolu s nami	36 762					36 762
Lesoochrannársky čin roka	10 000					10 000
Lesoochrannárska škola	56 660					56 660
Ostatné (letný tábor, cyklus prednášok...)			19 915			19 915
PREVÁDZKOVÁ PODPORA	301 315	158 445	73 638	91 284	144 120	768 801
Účtovník	40 800	40 800	20 400	40 800	61 200	204 000
Komunikačné a poštovné náklady	134 061	53 625	26 133	26 394	26 394	266 609
Nájom	54 000	21 600	11 600	18 000	23 300	128 500
Cestovné	35 141	32 864	10 947		12 194	91 146
Poplatky, dane, kurzové straty	9 975			1 311	15 127	26 413
Technicko - materiálové vybavenie	27 338	9 557	4 557	4 778	5 904	52 134
MZDY	373 866	141 871	83 441	62 821	103 715	765 714
Náklady na mzdu a poistné zamestnancov	373 866	141 871	83 441	62 821	103 715	765 714
CELKOM	1 792 719	478 228	208 486	423 377	317 644	3 220 454
%	56	15	6	13	10	100

Vydalo: Lesoochranárske zoskupenie VLK v roku 2008

Ilustračné fotografie: Michal Čorný, Jozef Fiala,
Juraj Lukáč, Eva Šipőczová, Janka Zajaková

Sadzba: Janka Zajaková

LESOGYRANÁRSKE ZOSKUPENIE

082 13 Tulčák 27, tel./fax 051 - 77 89 488, e-mail: alfa@wolf.sk, www.wolf.sk